

kormányát heves bírálatok érték a vérfürdőkkel kapcsolatos politikája és magatartása miatt, Horthyt azonban nem ezzel haragította magára a miniszterelnök, hanem azzal, hogy túlon túl elkötelezte magát a tengely mellett, és túlságosan a saját feje után ment, a saját szakállára kezdett politikát csinálni.

Horthy politikailag sérelmezte és kifogásolta, hogy Bárdossy mind bel-, mind pedig külpolitikájában hagyta eluralkodni az ideológiai elemeket, úgy próbálta növelni személyes népszerűségét és megszilárdítani politikai helyzetét, hogy a németek és a magyarországi szélsőjobboldal kegyeit kereste. Nem maradt észrevétlen, hogy egymás után többször is kellemetlen helyzetbe állította a kormányzót: ezt tette, amikor megpróbálta kiszorítani a kormányból Horthy három hű emberét (Keresztes-Fischert, Bánffy és Varga Józsefet), továbbá szembeszegült Horthyval, amikor felvetette egy újabb zsidótörvény gondolatát, és a „zsidók kitelepítését” is megpendítette.⁹⁸

Bárdossy politikai döntései és machinációi kétségkívül nagy súllyal estek a latba, amikor a kormányzó végül is arra az elhatározásra jutott: meneszti miniszterelnökét. A döntő ok azonban az volt, hogy Bárdossy szembeszegült Horthy kívánságával fiának, Istvánnak kormányzóhelyettségé és örökösévé történő megválasztása tárgyában.⁹⁹ Bárdossy ebben a kérdésben megmakacsolta magát, s 1942. március 7-én le kellett mondania. Két nappal később a kormányzó Kállay Miklóst nevezte ki miniszterelnökké.

Jegyzetek

1. A Bárdossy-kormány alapvetően azonos volt a Teleki-kabinettel. Keresztes-Fischer Ferenc töltötte be a belügyminiszeri tiszteket, Reményi-Schneller Lajos a pénzügyminiszterit, báró Bánffy Dániel kapta a földművelésügyi tárcát, Varga József volt az iparügyi miniszter, és átmenetileg a kereskedelmi és közlekedési miniszter. Hóman Bálint állt a vallás- és közoktatásügyi minisztérium élén, Radocsay László volt az igazságügy-miniszter és Bartha Károly a honvédelmi miniszter.

2. *Képviselőházi Napló*, 1941. április 24., 5–6. o. Lásd még: *FÁA*, 1:XLIX. o.

3. C. A. Macartney, 2:13. o.

4. 1941. évi XV. tc. a házassági jogról szóló 1894:XXXI. tc. kiegészítéséről és módosításáról, valamint az ezzel kapcsolatban szükséges fájvédelmi rendelkezésekről. In: *1941. évi Országos Törvénytar*. Állami Nyomda, Bp., 1941. augusztus 9., 95–99. o.

5. A törvény egyebek között foglalkozott a házasságkötést megelőző orvosi vizsgálattal, a házasságkötési kölcsönrel és a válókokkal.

6. „Az 1941:XV. tc. A házassági jog módosításáról és védelméről.” In: *Magyar Törvénytar*, 1941, 58. o. Lásd még: Lévai, *Fekete könyv*, 59. o.

7. Munkácsi, *Hogyan történt?*, 140. o.

8. További részletek: Nathaniel Katzburg: *Hungary and the Jews, 1920–1943*. Bar-Ilan University, Ramat Gan, Israel, 1981, 158–183. o. és Tilkovszky Loránt: